

1. AMAÇ: Bu talimatın amacı, steroid kullanan hastayı kullanım şekli, yan etkileri ve beslenme konusunda bilgilendirerek komplikasyonları önlemeye yönelik standart bir yöntem belirlemektir.

2. KAPSAM: Bu talimat steroid kullanan hastanın eğitimine yönelik faaliyetleri kapsar.

3. SORUMLULAR: Bu talimatın uygulanmasından hemşire sorumludur.

4. TANIMLAR:

5. UYARILAR VE ÖNERİLER:

6. ARAÇ ve GEREÇLER:

7. İŞLEM BASAMAKLARI:

Eğitimin İçeriği;

• Steroidin Yan Etkileri

✓ Hipertansiyon

✓ Kilo artışı

✓ Ödem

✓ İnfeksiyona eğilim (yüksek ateş, halsizlik)

✓ Diyabet (idrar miktarında artma, susuzluk hissi, bol su içme)

✓ Peptik ülser ve GİS kanamaya eğilim: (Epigastriumda ağrı, yanma, kazınma, dispeptik şikâyetler, epigastrik

ağrıya ek olarak huzursuzluk, iştahsızlık, bulantı, kusma, şişkinlik, erken doyma,

✓ GİS (Gastrointestinal sistem) Kanama Belirtileri: (hematemez, melena, hemotokozya)

✓ Gizli Kanama Belirtileri: (solukluk, dispne, efor kapasitesinde azalma, yorgunluk hissi)

✓ Oral mukozada değişiklikler

✓ Yara iyileşmesinde gecikme

✓ Cilt bütünlüğünün bozulması

✓ Peteşi, akne, ekimoz

✓ Yara iyileşmesinde gecikme

✓ Hipopotasemi Belirtileri: (Uykusuzluk, reflekslerde azalma, abdominal gerginlik, gaz, kardiyak aritmi, EKG

değişikliği, kalp durması, hipotansiyon, paralitik ileus, kas gevşemesi, bulantı-kusma, barsak seslerinin azalması

veya kaybolması, tonüs azalması, adale zayıflığı, paralizisi)

✓ Konvülsiyon ve psikoz

✓ Adet düzensizlikleri

✓ Myopati: Omuz, kalça, karın ve ayak kasları zayıfladığından yürüme zorlaşır.

✓ Osteoartroz, osteoporoz belirtileri: (Ağrı, kas gücü kaybı, eklem hareket açıklığının azalması, eklem şişmesi)

✓ Aydede yüzü

✓ Boyun çukurunda yağ birikmesi

✓ Hirsutizm (kılınma)

✓ Göz içi basıncında artma: (Gözde zonklar tarzda ağrı, kızarıklık)

• İlacın Kullanımı ile İlgili:

✓ İlacın hiçbir zaman birdenbire kesilmemesi, kademeli kesilmesi

✓ Adrenal kriz belirtileri (bulantı kusma, diyare, adele kramplar, halsizlik, karın ağrısı, ateş, siyanoz)

✓ Çocuklarda tek doz verilmesi

✓ Tüm tek doz steroidlerin sabah (06.30 - 08.30)

✓ GİS kanamalarında ilacın kesilmemesi, bu belirtiler olduğunda kuruma başvurusu

✓ Adrenal krizde ilacın verilmeye devam edilmesi

✓ Kontrollerini hiç aksatmaması söylenir.

• Beslenme ile ilgili:

✓ Tuz kısıtlamasının gerekliliği (orta ve yüksek dozlarda),

✓ Kan şekeri düzeyine göre uygun diyet alması,

✓ Proteinden ve potasyumdan zengin diyet alması söylenir.